

שיחת השבוע

ספרים חדשים

נפשי תערוג

מאת בנימין ליפקין
בהוצאת יריד החסידות

המחבר, עורך עיתון 'המבשר', מתאר בעט סופר עשרות רגעים מיוחדים במחיצת הרבי מליובאוויטש. הזדמנות לחוות את החוויה. 204 עמ'. טל' 03-9606018.

בפן החינוכי

מאת הרב אוהד הכהן מעון
בהוצאת המחבר

העיסוק בתורת הנפש מביא את המחבר לחפש את הזווית החינוכית בפרשיות השבוע, ולהגיש רעיון חינוכי קצר הנגזר מכל פרשה. 137 עמ'. טל' 058-4344770.

הרבנית

מאת מישאל אר'
בהוצאת המחבר

קורות חייה, זיכרונות וסיפורים הקשורים ברבנית חיה'מושאק, רעייתו של הרבי מליובאוויטש. מהדורה שנייה ומורחבת. 310 עמ'. טל' 03-5795729.

פרשה באהבה

מאת מירי שניאורסון
בהוצאת כח המשלח

כרך שני של מבט על פרשת השבוע בזווית נשית, עם סיפורים מעוררי השראה מחייהן של נשים. 402 עמ'. טל' 072-2218222.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
5:09	5:42	5:54	5:16
6:09	6:44	6:47	6:13

336 בתי חב"ד לשירותכם *3770 מוקד חב"ד

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532 דוא"ל: modעות@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

אפשר להרים את הכסף

כשאדם נותן צדקה אין הוא עושה 'טובה' ואין הוא נוהג לפנים משורת הדין. הוא נוהג כאדם הגון: מעביר את הפיקדונות שנמסרו לו ליעדם



כשמטבע חומרי נהפך למצווה נאצלת. חינוך לצדקה

ערכי הצדקה והחסד הם מסימני ההיכר של העם היהודי. הנטייה הטבעית של יהודים להירתם לעזרה ולפתוח את היד למתן צדקה - היא מסימניה של האומה. חז"ל אומרים שגמילות חסדים היא אחת משלוש התכונות הבסיסיות המאפיינות את בני העם היהודי.

ואכן, תכונה זו של צדקה ועשיית חסד באה לידי ביטוי בולט אצל העם היהודי, גם אצל מי שלא נתחנכו על ברכי התורה והמסורת (אם כי החינוך גורם לה להיות מוגברת וחזקה יותר).

הפיקדונות המופקדים בידו ליעדם. הוא יודע שהכסף ניתן לו מאת הבורא כדי שיעשה בו מצוות ומעשים טובים. זה הצדק, זה מה שהוא צריך לעשות.

גם המילה 'תרומה' משמעותה שמתן כסף לצדקה מרומם את הכסף. שוב אין הוא אותו 'גועל נפש', כלשון אנשי העסקים, אלא דבר מרומם, מצווה נאצלת.

יהודי גם מאמין שהצדקה היא הכלי שעליה זוכים ליותר ברכה והצלחה. כשהיהודי מוכיח במעשיו שהוא נוהג בכסף שניתן לו ב'צדק' ומעביר אותו ליעדיו האמיתיים, הקב"ה נותן לו עוד ועוד מידו המלאה, הפתוחה, הקדושה והרחבה.

כוח להתמודדות

לצדקה גם חשיבות גדולה ככלי להתמודדות עם תאוות הממון ורדיפת המתרות, הגואה בימינו. אין כמצווה זו כדי לחנך את האדם לוותר על האנוכיות ועל טיפוח החומרנות, ולהעדיף את הערכים הרוחניים של עזרה לזולת וסיוע למוסדות נזקקים.

לכן יש להשתדל להרבות במתן הצדקה, ולהקפיד שבכל בית תימצא קופת צדקה (וכדאי שלכל ילד וילדה תהיה קופת צדקה משלהם, והם יתרגלו לתת צדקה בכל יום). ראוי לזכור את מאמר חז"ל שהצדקה מקרבת את הגאולה. וגם זו סיבה להרבות בצדקה בימים האלה, שבהם אנחנו מייחלים לישועה.

הערבות ההדדית של היהודים הייתה ידועה היטב גם לגויים, והם ניצלו אותה לא אחת כדי למלא את קופותיהם. הישרדותו של עם ישראל, על אף הרדיפות והצרות שעברו עליו, נזקפת במידה רבה לאותה אחריות הדדית ולמפעלי החסד שתמכו בחלשים ולא הניחו להם להתמוטט.

צדק, לא חסד

סביר להניח שאין עוד מדינה בעולם שיש בה מערך אדיר כזה של מפעלי עזרה וחסד על בסיס התנדבות. בתי תמחוי ומרכזים לחלוקת מזון; קרנות גמילות חסדים למתן הלוואות בלי ריבית; ארגוני 'שפחה ופועה' המסייעים לילודות בתקופה שלאחר הלידה; ארגונים להשאלת ציוד רפואי; מפעלי 'הכנסת כלה', ועוד ועוד.

תפיסת הצדקה ביהדות גורסת שכספו של אדם אינו שלו, אלא הוא בבחינת פיקדון שהפקיד בידו הקב"ה. אחת הדרכים שבאמצעותן הבורא מפרנס את הבריות היא על ידי שהוא נותן לבני אדם מסויימים יותר כסף, כדי שהם יפרנסו את הנוזקים. כך הקב"ה רוצה לזכות את הבריות במצוות הצדקה, שכן היה יכול להעביר את הכסף ישירות לידי הנוזקים.

זו גם המשמעות העמוקה של המילה 'צדקה'. איננו אומרים 'חסד', 'טובה', 'רחמנות' - אלא 'צדקה', מלשון צדק. כאשר אדם נותן צדקה אין הוא עושה 'טובה' ואין הוא נוהג לפנים משורת הדין. הוא נוהג כאדם ישר והגון, שמעביר את

מקום הקרבנות או גילוי השכינה?

מיום הכיפורים ועד שהוקם המשכן, ולאחר מכן עבר משה לדבר עם הקב"ה במשכן.

ציווי לדורות

החידוש בציווי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" אינו ביצירת מקום שבו הקב"ה מדבר עם משה, שהרי זה כבר היה קיים קודם לכן, באוהלו של משה. במשכן נתחדשה הקרבת הקרבנות. עד אז היו מקריבים קרבנות על גבי מזבח אקראי, ועתה נתחדש עניין הקרבנות במשכן – "בית... מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות".

זאת ועוד: הציווי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" חל גם על בית המקדש הראשון והשני, ועד ל"בניין העתיד להיבנות", הבית השלישי. הדיבור עם הקב"ה התקיים במשכן בלבד, ואילו בימי הבית לא הוגבלה הנבואה לבית המקדש בלבד. לכן בהכרח לומר שהציווי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" אינו מכוון ל"וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם", אלא להקרבת הקרבנות.

(תורת מנחם תשמ"ז, כרך ג, עמ' 222)

אמרת השבוע

טובה ליהודי

כאשר רבי אהרון מבעלז היה בבוקרסט שברומניה נכנס אליו יהודי ומסר לו פתק בקשה ששלח גיסו, עם דמי 'פדיון נפש', כנהוג. בצאתו ביקש היהודי מהגבאי קבלה על הכסף, באמרו שגיסו ביקש זאת ממנו.

הגבאי אמר לו שמעולם לא נשמע כדבר הזה, לבקש קבלה על 'פדיון נפש'. התפתח ביניהם ויכוח, והדיו הגיעו לאוזני הרבי. קרא להם הצדיק וביקש לשמוע על מה הוויכוח נסב. כששמע את העניין אמר ליהודי: "תהיה לי בריא עד מאה שנים. למה לא לעשות טובה ליהודי. נכתוב לך קבלה ואני עצמי אחתום עליה".

אותו יהודי שמר לעצמו את הקבלה החתומה בידי הצדיק, וכדבריו כן היה – הוא האריך ימים עד גיל מאה.

פתגם חסידי

"רב בישראל, הסוגר את הגמרא שלו כדי לעשות טובה ליהודי, הנה אף שהגמרא שלו סגורה – הרי היא כפתוחה" (רבי חיים מבריסק)

ויצווה את בני ישראל".

אם כן, מדוע הרמב"ם בחר להתמקד בהקרבת הקרבנות שבמשכן, ואינו מזכיר דבר על העניין העיקרי שבמשכן – "וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם, וְדַבַּרְתִּי אִתָּךְ"?

אוהלו של משה

ההסבר פשוט: מקום קבוע לדיבור עם משה היה קיים עוד בטרם הוקם המשכן. התורה מספרת: "וּמִשָּׁה יָקַח אֶת הָאֹהֶל, וְנָטָה לוֹ מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה, וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד... וְהָיָה כָּבֹא מִשָּׁה הָאֹהֶלָה יֵרֵד עִמּוֹד הָעֲנָן... וְדַבֵּר עִם מִשָּׁה... וְדַבֵּר ה' אֶל מִשָּׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ".

אוהלו של משה נקרא אפוא "אוהל מועד", מפני ששם דיבר עם הקב"ה, וכפי שרשי" מפירש שם: "והיה קורא לו אוהל מועד, הוא בית ועד למבקשי ה'". שימוש זה באוהלו של משה כמקום הדיבור עם הקב"ה היה זמני,

מה תפקידו העיקרי של בית המקדש? הרמב"ם קובע (בתחילת הלכות בית הבחירה) כי עיקר תפקידו לשמש מקום להקרבת הקרבנות: "מצוות עשה לעשות בית לה', מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, שנאמר: 'וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ'. וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבנו".

ולכאורה הדברים תמוהים: הלוא מהותו העיקרית של משכן משה הייתה בהיותו מקום הדיבור של הקב"ה עם משה רבנו, כפי שנכתב בתחילת פרשתנו: "וְעָשׂוּ אֲרוֹן... וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם, וְדַבַּרְתִּי אִתָּךְ מֵעַל הַפְּתָח, מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֹבִים אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת".

מה העיקר?

גם הרמב"ן כתב ברוח זו: "עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה, שהוא הארון, כמו שנאמר: 'ונועדתי...' על כן הקדים הארון והכפורת בכאן, כי הוא מוקדם במעלה", ועיקר עניינו של המשכן: "בית, בתוכם, מקודש לשמו, ושם ידבר עם משה

מן המעיין

הכרובים | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

להרגיש ילד

"ועשית שניים כרובים" (שמות כה, יח). מפרש רש"י: "דמות פרצוף תינוק להם". אף החכם הגדול ביותר נדרש לחוש כלפי לימוד התורה כאילו הוא נער, מתלמד ומתחזק.

(רבי שמחה זיסל מקלם)

תלוי בילדים

הכרובים היו סוככים בכנפיהם על הארון שבו היו מונחים הלוחות. ללמדנו שקיום התורה שבארון תלוי ב'כרובים', בתינוקות של בית רבן הלומדים תורה ומתנהגים ברוחה. ילדים וילדות אלה סוככים על התורה ומבטיחים את המשך קיומה.

(הרבי מליובאוויטש)

האחריות לחינוך

למעלה מארון הקודש עמדו הכרובים. למעלה מהשגת השלמות של האדם כשהוא לעצמו עומדת האחריות לחינוך הבנים בדרך התורה והמצווה.

(הרב ראובן מרגליות)

שניים לעשייה

מדוע נאמר "שניים כרובים", ולא "שני"? כי "שני" מורה על דבר הקיים מכבר, אבל על דבר שעכשיו ניתן ציווי לעשותו אומרים "שניים". לכן אחרי עשיית הכרובים נאמר (כה, כב): "ונועדתי

לך שם... מבין שני הכרובים".

(ספר הברית)

להמריא ולראות מקרוב

"והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה... ופניהם איש אל אחיו" (שמות כה, כ). אדם מישראל צריך שיהיו בו שתי התכונות: "פורשי כנפיים למעלה", שימריא אל על, שישאף למדרגות נעלות; ועם זה "ופניהם איש אל אחיו", שיראה את אחיו בצרתו ובמצוקתו ושיהיה תמיד נכון לעזור לו.

(עיטורי תורה)

אין הפרדה

עשרת הדיברות כתובים על שני לוחות אבנים. מחציתם מצוות שבין אדם למקום ומחציתם מצוות שבין אדם לחברו. אמרה תורה: "ופניהם איש אל אחיו" – הם מכוונים זה לזה. אי אפשר לקיים מצוות שבין אדם למקום אלא בצירוף המצוות שבין אדם לחברו, וכן להפך.

(מלבי"ם)

חיבה של שלום

"ופניהם איש אל אחיו" סופי תיבות 'שלום'. זהו שאמרו חז"ל (יומא נד): בשעה שהיו ישראל עולים לרגל, מגוללים להם את הפרוכת ומראים להם את הכרובים שהם באהבה ובשלום זה עם זה, ואומרים להם כך היא חיבתכם לפני המקום.

(עיטורי תורה)

חלום מכריע

הימים ימי מתח וחרדה. הצורך הנאצי מתקדם צעד אחרי צעד בדרכו להשליט את שאיפותיו המטורפות על העולם כולו. בכל מקום הוא מותיר אחריו מוות וזוועות בלתי־נפסות. מיליוני יהודים כבר הובלו אל הכבשנים. היהודים במדינות אחרות מלאי חשש מהאפשרות שהגרמנים יכבשו גם את ארצותיהם.

באביב תש"ג החלה בארץ ישראל תקופת 'מאתיים ימי החרדה'. היישוב היהודי המצומצם, שגם כך היה מאויים בידי הערבים, עמד עתה לפני צרה צרורה: התקדמות הצבא הגרמני, בפיקודו של הפילדמרשל רומל, בצפון אפריקה. פני הצבא הגרמני היו מועדות לעבר תעלת סואץ. משם תהיה הארץ נוחה להיכבש לפניו.

אל מול הצבא הנאצי נערך הצבא הבריטי, בפיקודו של הפילדמרשל מונטגומרי. אווירת המתח התעצמה בלהט המדבר. הכול ציפו למערכה הגדולה, שעשויה לשנות את פני העולם. במצרים כבר החלו הערבים, בחסות הניצחונות הגרמניים, להתנכל ליהודי המקום. בארץ ישראל חככו הערבים את ידיהם בהנאה, והחלו לדמיין את אשר יחוללו ליהודים שנואי נפשם.

יום אחד נכנסו פורעים ערבים לבית העלמין היהודי בעיר דמנהור שבמצרים. הם ניגשו אל חלקת הקבר של הצדיק רבי יעקב אבוחצירה, שמסביב לה נבנה היכל תפילה ובו ארון קודש וספר תורה, והשמירו את כל הנקרה בדרכם. הם הוציאו את ספר התורה, רמסוהו ושרפוהו, ולאחר מכן הציתו אש במבנה כולו.

בירושלים העתיקה התגורר באותה עת יהודי קדוש, רבי יצחק אלפיי שמו. באותו לילה חלם חלום, והנה בא אליו יהודי הדור פנים, לבוש אצטלה של תלמידי חכמים, וכולו אומר כבוד. הדמות פנתה אל רבי יצחק ואמרה: "נוהג אתה ללמוד תורה על קברי צדיקים, ומדוע אינך בא אליי?".

השיב רבי יצחק בחלומו: "ומי כבודו, ומניין הוא?".

ענתה הדמות: "אני יעקב אבוחצירה".

"והיכן אתה קבור?", שאל רבי יצחק.

"בדמנהור שבמצרים", אמרה הדמות, וכעבור רגע הוסיפה: "וכעת, מהר ועלה לקברי, ודע לך שבמעשה זה

תלויה הצלת עם ישראל!".

התעורר רבי יצחק בבהלה, נתון לרושם החלום המפעים. הוא מיהר אל בית הכנסת 'בית אל', ושיתף את חבריו בחלום. בעצה אחת עמם הלך עם שניים מידידיו אל מושל המחוז האנגלי, כדי שיעניק לו אישור נסיעה למצרים.

בתחילה סירבו השומרים להכניסו אל המושל, אולם רבי יצחק התעקש ולא זז ממקומו.

לפתע יצא מחדרו של המושל קצין בכיר, וכשהבחין ברב שאל את השומרים מדוע הוא עומד בחוץ. "אלה ימי חירום", הסבירו השומרים, "אין מכניסים אל המושל אנשים בלי

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

יצירה נצחית

בית המקדש הראשון והשני חרבו ואינם, אולם המשכן שעשה משה רבנו במדבר קיים קיום נצחי, וכשיבוא משיח צדקנו יתגלה המשכן. הגמרא (סוטה ט"א, אומרת: "משנבנה מקדש ראשון, נגנז אוהל מועד, קרשיו, קרסיו ובריחיו ועמודיו ואדניו". על השאלה היכן נגנז, הגמרא משיבה: "תחת מחילות של היכל". כך גם מפרשת הגמרא (יומא ע"ב, סוכה מה"ב) את הפסוק (שמות כ"ט): "עצי שיטים עומדים". "שמא תאמר אבד סכרן ובטל סיון, תלמוד לומר 'עומדים', שעומדים לעולם ולעולמים".

למה המשכן דווקא קיים לנצח? חז"ל משיבים שתי תשובות. אחת (בתנא דבי אליהו רבה ספכ"ה): "מפני שעשאוהו הכשרים בנדבת ליבם, וקשה לפני הקב"ה להפסיד כל מה שעשו הכשרים בנדבת ליבם, ולעתיד יבוא הקב"ה וישרה בתוכו כמידה הראשונה". תשובה שנייה (סוטה ש"ם), שהמשכן הוא מעשה ידי משה רבנו, ולכן הוא נצחי, שכן מעשיו של משה נצחיים.

אמת חובקת כול

הקשר בין משה רבנו לנצחיות נובע מכך שמשה רבנו נקרא 'עבד נאמן' ("בכל ביתי נאמן הוא", בהעלותך י"ז). מהותו של 'עבד' כזה היא, שאין לו שום מציאות משל עצמו, וכל מציאותו היא מציאות האדון. לכן הדין הוא "מה שקנה עבד קנה רבו", שכן פעולת העבד אינה מתייחסת לעצמו אלא היא פעולתו של האדון ממש. פעולותיו של משה רבנו הן אפוא פעולותיו של הקב"ה, וכשם שהקב"ה נצחי ומעשי ידיו נצחיים, כך גם מעשי ידיו של משה עבדו נצחיים הם (לקוטי שיחות כרך ט"ז, עמ' 469).

התמסרותו המוחלטת של משה רבנו לקב"ה מתבטאת גם בעבודתו שהייתה מתוך מסירות נפש מוחלטת, עד שהיה מוכן למסור את כל כולו, ואפילו את שמו שבתורה, למען עם ישראל. לכן זכה שמעשיו נצחיים, שכן מסירות נפש היא למעלה מכל שינוי, הן של זמן הן של גורמים מפריעים (לקוטי שיחות כרך ט"ז, עמ' 129).

עוד דבר שמאפיין את מהותו של משה רבנו הוא מידת האמת, וכפי שנאמר (תנחומא שמות כח): "אמת זה משה". אין הכוונה חלילה שאצל שאר צדיקים היה דבר לא אמיתי; כל הצדיקים עבדו את ה' באמת, ופעולותיהם היו אמיתיות. אלא שזו לא הייתה האמת השלמה, החובקת כול, אלא אמת שמייצגת פן מסוים של המהות האלוקית. מעלתו של משה הייתה, שבו האירה האמת האלוקית השלמה והנצחית, שלמעלה משינויים. על דרגה זו נאמר: "ואמת ה' לעולם". כלומר, דרגה זו של "אמת ה'" קיימת לעולם ואין בה שום שינוי. לכן זכה משה שגם מעשיו נצחיים.

משה הנצחי

יתרה מזו: לא זו בלבד שמעשיו של משה נצחיים, אלא אף הוא עצמו נצחי וקיים לעד. על כך אמרו חז"ל (סוטה י"ג, ב): "לא מת משה... מה להלן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש". לכאורה מה החידוש בכך, והלוא כל הצדיקים חיים וקיימים במרומים ועולים בעילוי אחר עילוי? אלא שהחידוש הוא, שכל הצדיקים אכן חיים במציאות הרוחנית, הנשמית, ואילו בעולם הזה הגשמי הם חסרים. לעומתם, משה רבנו חי גם במציאות הגשמית של העולם הזה.

חז"ל אומרים (תיקוני זוהר תסט): "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא". נשמתו של משה רבנו מתלבשת ב"חכמי הדור, עיני העדה" שבכל דור ודור (תניא פרק מב), ובמיוחד בנשיא הדור, שעליו נאמר (בראשית רבה פרשה נו"ז): "אין דור שאין בו כמשה". ומכיוון שנשמת משה מתלבשת תמיד ביהודי שחי בעולם הזה, הרי שהוא "לא מת" והוא קיים בכל דור ודור (לקוטי שיחות כרך כו, עמ' 5 ואילך).

הזמנה".

הקצין סב על עקבותיו, נכנס אל חדרו של המושל, וכעבור רגע יצא ממנו והזמין את הרב להיכנס. המושל האזין לבקשתו של רבי יצחק רוב קשב. "אתה רוצה שאאפשר למניין יהודים לרדת למצרים להשתטח על קבר? ואתה אומר שבזכות זה הגרמנים ייסוגו?!", תמה המושל. "שום אורח אינו יכול להיכנס למצרים! רק חיילים עושים את דרכם ברכבת לחזית".

לאחר הרהור אמר: "אם אתה רוצה, אתיר לך לבדך להצטרף לחיילים, אם לא תיתפס בדרך בידי שומרי הגבול, תוכל לקיים את חלומך".

הודה לו רבי יצחק ושב אל חבריו. הללו ניסו להניאו מהנסיעה. "זו סכנת נפשות!", הזהירו אותו, "ומלבד זאת, ודאי תבלוט על רקע החיילים והללו ימנעו ממך לנסוע".

אך רבי יצחק הודיע בנחישות לחבריו כי אין הוא פוחד, ושזכות הצדיקים תעמוד לו. למחרת בבוקר נטל את הטלית והתפילין שלו ושם את פעמיו לעבר תחנת הרכבת.

בעודו עומד על הרציף ומביט אנה ואנה, ניגשו אליו שני קצינים ושאלו לשמו. ליבו הלם בחזקה. האם יגרשו אותו? מה רבה הייתה הפתעתו כאשר השניים הורו לו להתלוות אליהם, והעלו אותו לרכבת העושה דרכה מצרימה. הם אף התיישבו לידו, וליוו אותו כל הדרך עד קהיר. שם הובילו אותו לשכונת היהודים ונעלמו.

נכנס רבי יצחק לבית הכנסת 'כתר תורה', והתקבל עלידי תלמידי החכמים בהפתעה גדולה. הללו לא האמינו שהצדיק המפורסם מירושלים הצליח להגיע לקהיר בימים טרופים אלה. כששמעו על דבר החלום, מיהרו ואספו מצרכי מזון, וארגנו משלחת גדולה, שמנתה עשרות יהודים, לתפילה בצוותא בקבר רבי יעקב אבוחצירה.

שלושה ימים עסקו רבי יצחק ומלוויו בלימוד תורה ובתפילה בבית המדרש השרוף שעל קבר רבי יעקב. בלילה השלישי יצא אחד הלומדים החוצה, ולתדהמתו גילה שהעיר דמנהור כולה מוארת, בניגוד להוראות ההאפלה הקפדניות. במהרה התברר כי נתקבלו בשורות משדה הקרב, ולפיהן האנגלים ניצחו וצבאו של רומל הובס.

כששב רבי יצחק לירושלים מיהר לכתוב ספר תורה מהודר, וכעבור זמן הכניסו לבית המדרש שעל קברו של רבי יעקב אבוחצירה.

(ע"פ 'איילת השחר')

מסע מתוק מדבש



הרב חיים יוסף פריש. להמשיך את מפעל האב

חייו ולהביא את אור הזוהר להמונים. "קודם שאבא נפטר", מספרים הבנים, "הוא רמז כי הוא מצפה שנמשיך במשימת חייו להכין את העולם לקראת הגאולה השלמה, וכדברי רבי שמעון בר-יוחאי כי בזכות ספר הזוהר יזכה עם ישראל לצאת מן הגלות ברחמים".

נכתב בדם

אחרי פטירת הרב פריש, כשנכנסו בניו לחדר לימודו, קיבלו הצצה מרטיטה לאחורי הקלעים של כתיבת ספריו. הם מצאו מאות ספרים, רצופי הערות בשולי הדפים, ומחברות גדושות בכתב ידו. "השורות האלה", אומרים הבנים, "לא נכתבו בדיו אלא בדם".

ייסורים רבים עבר אביהם במהלך השואה. שלוש פעמים ראה את המוות מול עיניו. הוא אף לקה בדלקת מפרקים שהקשתה על תפקודו. "בכל־זאת ישב לילה־לילה, מחצות עד אור הבוקר, וכתב חיבורים כדי להנחיל את תורת רשב"י לעם". הוא נהג לקום בחצות, להסתגף על־פי ספרי המקובלים, לשפוך את נפשו על קברי צדיקים ולהאיר פנים לכל אדם מישראל.

הנגשת כתבי האריז"ל

בספר המתעד את סיפור חייו ארבע־מאות עמודים. "נוסף על עדותו של אבא, התבססנו

אחרי פטירתו של הגאון המקובל רבי דניאל פריש זצ"ל, בעל 'מתוק מדבש', פתחו הבנים את צוואתו ונדהמו. "על פני שישים עמודים, בכתב יד צפוף, גולל אבא את החוויות שעברו עליו במלחמת העולם השנייה, כילד בהונגריה", מספר בנו הצעיר, הרב חיים-יוסף (37). "זו מסכת חיים מסעירה, שפתחה לפנינו צוהר לחוויות שחווה".

אחת־עשרה שנים חלפו מאז, ולקראת יום השנה, שחל לפני כמה שבועות, הוציאו בניו את סיפור חייו בספר. הספר מגולל את קורותיו מימי הולדתו, ועד זכה להוציא לאור את הסדרה בת עשרים ושלשה הכרכים, המבארת את הזוהר הקדוש. "המסר המרכזי של אבא הוא, שכאשר מדובר בלימוד פנימיות התורה, לא חשובה חריפות המוח; חשוב הלב הבווער, הנשמה היוקדת", אומרים בניו.

טלפון מאיראן

במהלך ימי ה'שבעה' קיבלו הבנים שיחת טלפון מפתיעה. על הקו היה יהודי המתגורר באיראן, והוא סיפר להם בהתרגשות על שיעור שהוא וחבריו מקיימים בסדרת הספרים של אביהם.

פטירתו של הרב פריש, שהתגורר בבתי אונגרין בירושלים, הותירה את בניו שבורים ורצוצים. עד מהרה התגברו והחליטו להעצים את מפעל

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

קריאה אחרי־הצהריים

שאלה: האם אפשר לארגן מניין לקריאת התורה בימי שני וחמישי אחרי־הצהריים, כדי להעלות נער בר־מצווה לתורה?

תשובה: הקריאה בתורה בימי שני וחמישי היא מתקנת משה רבנו, ומלכתחילה נתקן לקרוא אותה בתפילת שחרית, אך בדיעבד - כל היום זמנה. בשעת הדחק, כאשר מסיבה כלשהי לא יכלו לקרוא בתורה בעת התפילה, הסכימו הפוסקים שאפשר לסמוך על הדין ש"כל היום זמנה", ולהשלים קריאה זו במשך כל היום.

להיתר יש כמה הסתייגויות: (א) יש לקרוא בתורה קודם התחלת ההקדמות של תפילת מנחה (כמו אמירת הקרבנות), כדי להדגיש שהזמן המקורי הוא בשחרית; (ב) אין לנהוג כך בקביעות (ומכיוון שבני המצוות ומשפחותיהם מתחלפים, אין זו

קביעות). גם המסתייגים לגמרי מהוראה זו כתבו שהנוהג כך, יש לו על מי לסמוך.

בענייננו, שעושים זאת כדי שיבוא ציבור גדול, ובאים בזה לזכות את הרבים בקריאת התורה, או גם בהנחת תפילין, תפילת מנחה וכו', וחשוב ביותר - למנוע, ולפחות למעט על־ידי אירוע זה את חילול השבת הסיטוני הנגרם מחגיגת בר־מצווה ביום השבת (ובלשון הרבי מליובאוויטש: "...ומכנים זאת: כניסת בן ישראל לגיל ד'עול מצוות' ועול תורה?!") - על כן נכון לעשות זאת בלי פקפוק, ובהחלט ראוי להעדיף שנער בר־מצווה, שבני משפחתו אינם שומרי מצוות, יעלה לתורה בשני וחמישי ולא בשבת.

מקורות: רמב"ם הל' תפילה ר"פ יב. משנה ברורה סי' קלה ס"ק א. פסקי תשובות שם ס"ק ג, וש"נ. שו"ת יביע אומר ח"ד תאו"ח ס"ו סי' יז. אג"ק ח"ז עמ' רלז.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org



רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020



סיפורים שתאהבו

הכרך השני של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'

70 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 352 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020